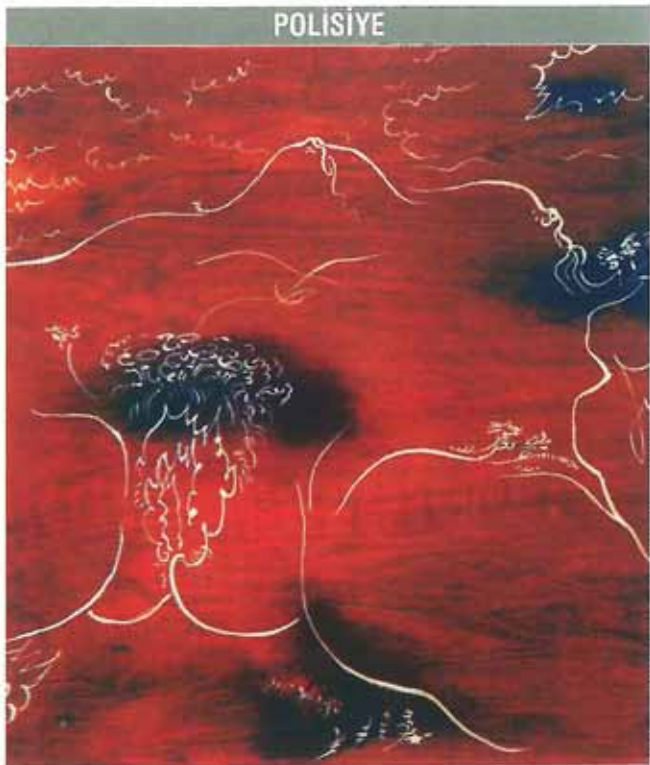

ŞEBNEM ŞENYENER
DANSÖZÜN
ÖLÜMÜ

♥
CAN
POLİSİYE

Şebnem Şenyener
DANSÖZÜN
ÖLÜMÜ

Can Yayınları: 1538
Polisiye: 30

© Şebnem Şenyener, 2005
© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2005

1. basım: Mart 2006

Yayına Hazırlayan: Faruk Duman

Kapak Tasarımı: Erkal Yavi
Kapak Düzeni: Semih Özcan
Dizgi: Serap Bertay
Düzeltili: Nurten Sönmezcan
Montaj: Mine Sarıkaya

Kapak Baskı: Çetin Ofset
İç Baskı: Özal Basımevi
Cilt: Eko Ofset

ISBN 975-07-0595-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33
<http://www.canyayinlari.com>
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Şebnem Şenyener
DANSÖZÜN
ÖLÜMÜ

POLİSİYE

CAN YAYINLARI

Seven unutmaz.

Huluppu ağacının gövdesindeki evde
Leyil geceydi
Lil nefes
Lilim beyi
ağırladı ruhları
dev gibi kanatları
taşıdı onu çöle
özgürlüğe
Saba'nın anası
bilmecelelerin hası
Alilat
karanlığında rahmin
bildi
bütün sırları
sihirli isimleri
cennete uzandı
merdiveni

— *Kurniği'ye; dönüşü olmayan topraktan.*

“Sadece bir kere yattım onunla, hayatım ebediyen değişti, Komiser. Şöyle diyeyim, içimde derinde gömülü mukaddesi paramparça etti, anlıyor musunuz, kimliğime sıkı sıkı sakladığım mirası sildi süpürdü. Yani, geçmişten ve gelecekte azat etti beni, kuş olup uçtum onun diyarına, dönüşü olmayan yola. Başka bir izahı yok.”

Mu cinayeti ile ilgili soruşturmanın ilk kayıtları. Hircan'ın ifadesinden. Sözlerini önemsemediğimi fark edince yeni bir hırsla anlatmaya koyuldu sevişme ânının hazlarını, sıcaklığını, kokularını, tadını. Zaman zaman geride kalmanın tahammülü imkânsız acısını taşıdı sesi. O anlattıkça ben içimden, “Al sana hayatı tümünden değişen biri daha,” diye geçirip onu hafife aldığımı bugün gibi hatırlıyorum. Ovid' den, Virgil'den, Dante'den bu yana gidip gidip bir türlü dönemediğimiz meşhur dönüşü olmayan diyar. Her tekrarlandığında kafamızın içinde olup da hiç tanımadığımız dar koridorlara bizi yönlendiren o sihirli cümle. Kapalı perdelerin gerisinde loş, matem dolu bir odadaydık. Karanlıkta başını yumak gibi saran kızıl saçları aydınlatıyordu yüzünü. Pırıl pırıl, yarı deli gözleri amaçsız, şaşkın bakıyordu. Çaresizlik, kırgınlık ve özlemin perde-

lediği nefreti seçemedim yüzünde. Çiçekçiler Caddesi'ndeki evinin giriş katında ipek kordonlu kadife ev terlikleri ve iki beyaz kedisi ile karşıladı bizi. Ağzından dökülen yarım cümlelere eğreti asılı, her an düşüp kırılacak görünen kelimelerle başından büyük bir işe kalkıştığını bile bile anlatmaya çalıştı. Açıklamakta zorlanınca, etrafımızı saran kütüphane raflarından birinin önüne dinelip bir şiir kitabına uzandı elleri. Sayfaların arasında telaşla aradığı satırlardan yardım dilendi:

Aşk, dedektif, yokluğun hikâyesidir... ölümün iyice yaşlandığı günümüzde. Fiziğimizdeki o tuhaf kaza, şaşırtıcı tesadüf... varlığını ani, birdenbire, hakikaten bitişe borçlu...

Kalkan kaşlarımın çabasının yine boşa gittiğini fark etti. O zaman kötülerden değil diye düşünmüştüm. İyilerden biri. Adalet pratiğinde herkesi kötüler ve iyiler terazisinde tartmaya alışkınım.

Daha beni tanımadan, parmaklarımın kalınlığının farkındaydı, biliyor musunuz?

Parmaklarına baktığımı da hatırlıyorum. Kalınlık açısından pek dikkate değer görünmediler üstelik. Ufak tefek, kemikli, hatta şekilsiz ve üstelik eğri büğrüyüdüler. Mu'nun erkekleri bakışlarıyla ölçtüğünü duymuştum, meşhurdu, biliyordum ama Hircan'ın ölçü birimi farklıydı şüphesiz. Bozmadım.

Bir türlü çözülemeyen bir sırrı çözmeye niyetli nice nefer gibi cesur, gözü pek devam etti. Kısa sürede otopsiyi gölgede bıraktı dili. O karın, o karnın altında görünen renk cümbüşü ten, dudaklar, kıllar, büzük, atardamarlar, toplardamarlar, kılcal damarlar, gözenekler, kaslar, kemikler, bezler, bezenekler, çözenekler, döl, göl, dağ, tepe, yağmur,

çamur her şey... Sihirli mağaralar, bir susam iki susam açılan kapılar, kutular, kilitler, karanlık ıslak tüneller, fışkıran fısıkiyeler, derin kuyular, doymak bilmeyen, yarı çılgın, saçı başı dağınık cadılar, curcuna, karmaşa, gürültü patırdı ve de ebedi sessizlik, karanlık ve başlangıç kadar nihayet olan son, malum. Şimdiye kadar duyduklarından, okuduklarından edindiği kalabalık sözlükle. Belli ki âşık. Beyninde hiç sönmeyen, sürekli yanan, hastalanmayan, yaşlanmayan, ölmeyen ve küllenmeyen bir ateş, kırmızı-sarı. Sonradan laboratuvarında tespit ettik zaten: Yüksek miktarda noraepinefrin. Ayrıca iyi bir dopamin üreticisi.

Müstehcen vurgularına aldırış etmediğimi hatırlıyorum. Belki de bilinçsiz bir kıskançlık tıkadı kulaklarımı. Olabilir. Mu'yu onun kadar tanısaydım taşındığı yeni topraklarda yolunu bulmasına yardımcı olabilirdim. Evet, sözlerinin üzerinde durmadım; çünkü içimdeki yersiz his, olayı kolayca çözeceğime ikna etti beni. Ekibimin diline 'aşk dedektifi' lakabıyla düşüp alay konusu haline geleceğim aklımın ucundan geçmedi. O felaket saldırıdan sonra üç ağır kış geçirmiştik. Üzerimize kapanan kalın külün altından belimizi yeni yeni doğrultmaya başladığımız sıradaydı. Ocak ayının son günüydü. Bugün gibi hatırlıyorum.

O gün peşime düşen paparazzilere cinayetin esas failini ilan ettim, hem de en ufak bir kuşku duymadan. İlk kez müzede sergilendiği için büyük hadise yaratan 'Dünyanın Kökeni' tablosuydu katil. Ertesi günün manşetini vermiştim ellerine: 'Yeni bir Dorian Gray Hadisesi' diye yazacaktı gazeteler.

* * *

Giyinme odasında temizlikçiler tarafından bulunduğunda, Mu son nefesini vereli en azından yedi saat geçmişti. Kan yoktu, boğulma ya da başa darbe, bıçaklanma türünden belirtiler de mevcut değildi. Odada belli belirsiz bir nergis kokusu duyduğumu hatırlıyorum. Mevsimsiz. Güneyden postalanmamışsa tabii. Ortada nergis filan görmeyince parfümüne yordum kokuyu. Meşhur bir dansöz, giyinme odasında ölü bulunmuştu. Hem de son derece garip bir pozda. Cesedi, o sırada müzede sergilendiği için büyük hadise yaratan ‘Dünyanın Kökeni’ tablosunun pozunda karşıladı bizi. İrice göğüslerinin üst tarafı, başı ve yüzü, meme uçlarını yarı yarıya kapatan beyaz bir çarşafı örtülü. Bacakları, az önce ırzına geçilmişçesine ayrık. Hiç tıraş görmemiş mübarek yeri, mermer, pürüzsüz cildi üzerinde verimli, gür, kabarık, kıvrır kıvrır, davetkâr bir adacık. Ortada iştah açıcı bir yarı, kabaları, dudaklar tam merkeze alınmış şekilde altın yaldızlı bir çerçeve içinde. Cesede, o ünlü tablodaki çıplak modelin pozunun verildiğini anlamak için çerçeveye dahi gerek yoktu aslında. Daha bakar bakmaz, benzerlik göze hemen çarpıyordu. Üstüne konulan altın yaldızlı çerçeve ile birisi iyice üstelemişti, parmağını gözümüze sokarak veriyordu mesajını.

Cesedin görünüşünü, alışmadığımız rengini açıklayamadık. Mumyalanmış, gençliği, canlılığı ebediyen dondurulmuş gibiydi. Görünüşe aldana-cak olsaydık vücudun çürümesini, bozulmasını, kokuşmasını engelleyen Kleopatravari bir yılan peşine düşmemiz gerekecekti. Zehir kolay bir cinayet aracı değildir, kolay gibi görünse de. Daha cesede

bakar bakmaz ya kokusundan, ya dışkıdan, ya da cilt renginden hemen anlaşılır. Failini neredeyse parmak izi kadar kolay belli eder. O yüzden tarih sayfalarına aittir. Mu'nun nasıl öldüğünü –otopside kesinleşecekti şüphesiz, hangi sperm balinasının özüydü? Hangi nadir kelebeğin kanatlarından toplanan tanımadığımız çöllere ait özel çiçeklerin tozuydu? –o an kesin şekilde bilemezdik. Tanımadığımız bir bileşimse, dünyanın tuhaf bir köşesinden getirilecek, sonra bu öz küçük bir tüpün içine konulacak, sadece süs çiçeklerinin bulunduğu bir odada denenecek. Kısacası diploması katmerli bir zehir okulu mezunu aramalıydık. O kadarı belliydi. Hamlet'in ruhu ısrarla fısıldıyordu kulağımıza: “Onu nasıl zehirledim biliyor musun?” Parmağındaki yüzüğe sakladığı tableti ona hiç göstermeden şampanya bardağına mı attı? Günümüzün zehir okulu mezunları artık ya parfüm endüstrisinin laboratuvarlarında ya da dört yıldızlı otellerin mutfaklarında meşgul, işi başından aşkın çalışırken. Mu, onların pasta kremalarıyla süsleyip püsledikleri, parfüm şişelerine doldurdukları ya da şampanya tıpasından enjekte ettikleri tehlikeyi fark etme eğitiminden mahrum. Anlatabiliyor muyum? Zehir nasıl kokar? Prusik asitin badem, baldıranın kalabalık bir sıçan ailesi, oleanderin çikolata, arsenikin koka gibi koktuğunu nereden bilecek? Bunları bilmeyeni bilgilendirecek bir cep kitabı mutlaka vardır arayan için; ama Mu'nun bu kitabı çantasında taşımasına imkân yoktu benim hesabımla.

Mu'nun çantası soruşturmadaki ilk sürpriz oldu. Her kadın çantası kadar karışık ve kalabalık. Şaşırtıcı olan o değil tabii. Yüklü denebilecek miktarda nakit para –bir hırsızın asla geride bırakma-

yacağı miktarda– yelkenli pusulası, kuş seyretmek için mini türbün, antika çakmak, fotoğraf makinesi, birden fazla yaka iğnesi, elmas küpeler, kıymetli yüzükler, rahatlıkla çalınabilecek pahalı bir cep telefonu, müzik kayıt aleti, manikür makasları, kremler, pudralar, rujlar, dans aksesuarları, kokular. Üzerinde Ovid’in aşk şiirleri yazılı renkli kâğıtlara sarılmış pahalı şekerlemeler. Böylesini hiç görmemiştim. Nergis kokusunun şekerlerden geldiğini de anladık o sırada. Dozu yüksek dört kutu uyku ilacı şaşırtmadı beni. Henüz açılmamıştı kutular. Mu’nun uyku sorunlarını, bu yüzden başına açılan dertleri hepimiz duymuştuk gazetelerden. Makyaj malzemeleri arasında yine açılmamış görünen bir el kremi vardı. Laboratuvar, kutuda öldürücü nitelikte ricin tespit etti. Katilin hedef şaşırtma taktiğidir diye düşündüm. Bizi yanıltmaksamesele. Soruşturmayı karıştırmaksam. Çocuksu bir çaba.

Cinayet sebebine gelince, bir dedektifin asla cevaplamayacağı soruya bütün vaktimizi vakfetmeyi baştan kabullenerek yeniden cesedin pozuna döndük. De ki, o pozu düzenleyen katil. Ceset kendi kendine poz veremeyeceğine göre. Mu’nun o gece fıkır fıkır attığı göbeği ve münasip yeri, çerçevenin tam merkezine yerleştirilmişti. Cesedin bacakları aynı tablodaki gibi aralanmıştı. Fotoğrafladığımız görüntü ile tablonun milimi milimine hesaplanmış bir mükemmellikle uyuştuğunu tespit etmek zor olmadı. Böylece cevabın cesedin pozunda yatığına karar verdik. Katil ya da katillerin bize o pozla iletmiş mesaj ne olabilirdi? Hangi alfabe ile okuyacaktık bu manzarayı? Tablodaki bakış açısının, orantıların, mesafelerin, kısacası bütün ölçülerin ince ince düşünülüşü belliydi.

Böylece katilin amacına yönlendirdim soruşturmayı. Kalçasını her oynatışında hadise yaratan bu kadın, insanlara önemli bir mesaj vermeye niyetlenen pek çok çığgının hedefi olabilirdi. Kürtaja karşı çıkan dindarlar her gün bir doktor öldürüyordu o sırada. Tablo da Mu kadar muzır bir eser. Sanat dedektifi değilim; ama eserlerinin hepsi, dünyanın en önemli kültür kurumlarında baş köşede sergilenen ressamın, yüz elli yıl önce yaptığı ve o gün bugündür kimsenin üzerini kapatmadan duvara asmaya bir türlü cesaret edemediği tek eseri bu. Bilmem anlatabiliyorum muyum? Yerinde uslu uslu duran bir şey değil. Nitekim, sergiye konacağı açıklandığından beri, belediye başkanından şehrin muhafazakâr senatörlerine, feministlere, kadın hakları gruplarına kadar itiraz etmeyen, ayıplamayan kalmadı. Ortalık gerildi. Taraflar en ciddi yüz ifadelerini takındılar. Tablonun resmettiği manzara sebebiyle iş ölüm-kalım meselesine dönüştü. Bütün bunlar yetmezmiş gibi sergiyi, ünü malum bir oryantalin meşhur ettiği yedi tül dansı ile açmaya kalkışmak düpedüz kışkırtmaydı bence. Müze o ortamda, tehdit yağmuru altında delik deşik durumdayken, şehrin güvenliğinden sorumlular, yani bizler ne yaptık peki? Muhazakâr siyasilerin baskısı nedeniyle müzenin federal soruşturma bürosundan talep ettiği güvenlik önlemlerini kulak arkası ettik. Elimde bunu kanıtlayacak deliller mevcut. Davada gerektiğinde böyle bir sorumluluğu da üstlenmeye hazırdım. Başımı derde sokacağımı bile bile. Muhafazakâr siyasilerin kuruluşu kendi özel koruma örgütü gibi kullanmasına isyan eden ruhumu rahatlatmak için sakladım o delilleri. Zamanı gelir, açıklanır. İyilerin kötülerden azıcık daha iyi mua-

mele gördüğü kuruluşumuzda sadakat yeminini zedelemenin ne anlama geldiğini bile bile. Tehditleri incelediğimizde bu ihtimali elemek zor olmadı. Zaten çoğu gözaltında hareket eden, hiçbiri Mu'yu öldürmeye, üstelik ona 'Dünyanın Kökeni' tablosunun pozunu vermeye yeltenmeyecek bir avuç zavalı çıktı karşıma çünkü.

Dünyanın en büyük polis gücünden sorumlu, şehrin saldırıya uğramasından bu yana yıldızı iyice parlayan başkomiserin torpili ile dedektifliğe yeni terfi etmiştim. Yazdığım kitap, 'Asil Kan' sayesinde. Polisin kaybettiği güvenilirliği yeniden kazanması için açılan yüzlerce reklam kampanyasından daha etkili olmuştu. İyi satıyordu. İyi para vermişlerdi, ilk kitabım olmasına rağmen. Kısa bir süre içinde televizyon dizisine çevrilmesi bekleniyordu. Şehrin en önemli edebiyat dergisinde yazılarımı basıyorlardı. Yılın 'En İyi Edebî Eserler' derlemesine girmiştim. Yakışıklıydım. Çarpıcıydım. Dolayısıyla beni ayaklı reklam panosu gibi görüyordu bütün ekip. Basının peşine düştüğü bir iş oldu mu bana yüklüyorlardı hemen. İşime geliyordu tabii. Dizi için reklam hazırlığı açısından. Bilmem anlatabiliyor muyum? Gazeteciler resmimi çekmeyi seviyorlardı. Dökük sökük, lekeli, ütüsüz kıyafetimle üstüme başıma aldırış etmiyor görünsem de, aynada kendimi seyretmeyi severim.

Başkomiser de siyasette parlak bir gelecek ümidiyle hareket ediyordu o sırada. Müzeye özel emirle göndertti beni. Dosyayı bizzat kendisinin takip edeceğini ilan etti önce. Bölge amirimizin üzerinde bir otoriteye bağlı çalışacaktım böylece.

Katilin cesede verdiği pozun yanı sıra, Mu'nun son gecesinde müzede sergilediği dansı kayıttan

izlediğimde hiç şüphem kalmadı. Dans ettiğinde etrafındaki bütün kalpleri avucunun içinde nasıl attırdığını gördüm. Karanlıkta, bir erkekle bir kadın arasında yaşandığında başka her şeyi önemsiz kılan hisleri nasıl harekete geçirdiğini de. İşlenmemiş bir cinselliğin kuvvetini. Arzuyu. Erken yaşlarından itibaren hayatını erkekten aldığı keyif üzerine kuran kadını. O an süregiden savaşın huzursuz, huysuz ölüm çılgınlıklarını bir tarafa bırakıp, kuşkuya fırsat tanımadan bir aşk cinayetini çözeceğimi anladım.

Dedektifler yazmaya yatkındır. Soruşturma notları, edebî iddialardan uzak, çoğu kez ‘sonuç alınmadı’ ifadesinin tekrarı ile dolu, dolayısıyla kendine özgü tuhaf bir ritmi olan gül romanlarını hatırlatır bana. İmkânsız bir aşkın cinayetiye karşınızdaki düğüm, çoğu kez o notların satır aralarında çözüldüğünü söylerdi babam. Katilin değil, dedektifin itiraflarından. Vakit kaybetmeden, söyleyeceği sözün söylenmeye degeceğine inanan bir kalemin, o hiç güven vermeyen faziletiyle, son satırlarımı yazdığımı bile hatırlıyorum: “Suçlu adalete teslim edilmiştir.”

ŞEBNEM ŞENYENER

DANSÖZÜN ÖLÜMÜ

POLİSİYE

Şebnem Şenyener'in soluk soluğa okuyacağınız yeni romanı *Dansözün Ölümü*, bir polisiye. *Mu*, New York'un en ünlü dansözüdür. Gerçekçi Fransız ressam *Gustave Courbet*'nin, Osmanlı diplomatı *Halil Bey* için yaptığı 'Dünyanın Kökeni' adlı erotik

yapıtı, Brooklyn Müzesi'nde ilk kez sergilenecektir. Açılışı 'yedi tül dansı' ile *Mu* yapar. *Mu*, aynı gece soyunma odasında, tablodaki modelin pozunda, bir resim çerçevesine yerleştirilmiş halde ölü bulunur. Edebî tutkularıyla tanınan *Dedektif Simontaut*, şüphelilerden biyolog *Hircan*'ı, yazar *Godolphin*'i, menajer *Şerif*'i, plastik cerrahı *Leroy*'u, oyuncakçı *Testo*'yu ve 'arzunun isimsiz filozofu' *Homunculi*'yi sorgular. Birbirleriyle çelişen ifadeler, 'yedi tül dansı'nın perde perde açılan tülleri gibi, tutkunun, aşkın ve utancın sürekli değişen yüzünü aydınlatırken, *Simontaut*, edindiği ipuçlarıyla cinayeti çözer.

KAPAK RESMİ: ANDRÉ MASSON

ISBN 975-07-0595-5

9 789750 705953

<http://www.canyayinlari.com>

KDV İÇİNDEDİR